

Hygiena zdravotnických zařízení

Zdravotnická zařízení musí dle zákonů a vyhlášek České republiky **zajistit dostatečnou hyginu na pracovišti**. Vnitřní prostory musí odpovídat hygienickým limitům pro chemické, fyzikální a biologické ukazatele.

Hygienická opatření ve zdravotnických zařízeních

V následujících bodech je shrnuto, kdo a jakým způsobem se podílí na dostatečné hygieně na pracovišti.

- Tuto povinnost musí **zajistit provozovatel** (§13).
- **Hygienické požadavky** na provoz zdravotnických zařízení (§ 15).
- Provoz musí vytvářet hygienické a protiepidemické podmínky pro **předcházení nemocničních nákaz**.
- Opatření jsou obsažena **v provozním řádu zdravotnického zařízení**, který schvaluje orgán ochrany veřejného zdraví (hygienik); výskyt nákazy musí provozovatel hlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví.
- Osoby, které poskytují zdravotní péči, musí **dodržovat hygienické požadavky na zásobování vodou, úklid, na desinfekci a sterilizaci** (§ 17).

Dezinfekce

 Podrobnější informace naleznete na stránce Dezinfekce.

Zákon vysvětluje, že dezinfekce je postup ke zneškodňování mikroorganismů pomocí fyzikálních nebo chemických metod a jejich cílem je přerušit cestu nákazy od zdroje ke vnímavému člověku. Vyšší stupeň dezinfekce je pak postup, kterým se usmrcují bakterie, viry, mikroskopické houby i některé bakteriální spory.

Sterilizace

 Podrobnější informace naleznete na stránce Sterilizace (hygiena).

Je postup, který usmrcuje všechny mikroorganismy včetně spor, červů a jejich vajíček a vede k nevratné inaktivaci virů. Sterilizaci rozdělujeme dle rozdílných postupů na fyzikální sterilizaci (horkovzdušnou, vlhkým teplem – autokláv, plazmová a radiační) a chemickou sterilizaci (formaldehydem a etylenoxidem).

Správný postup pravidelného mytí rukou

1. Namočení rukou ve vodě.
2. Nanesení mýdla na všechny povrchy.
3. Vzájemné promnutí dlaní.
4. Položení pravé dlaně na hřbet druhé ruky s propletenými prsty a naopak.
5. Vzájemné přiložení dlaní s propletenými prsty.
6. Přiložení hřbetů prstů k dlani druhé ruky s následným promnutím prstů.
7. Střídavé otírání levého palce sevřeného v pravé dlani a naopak.
8. Střídavé otírání přední a zadní strany prstů pravé ruky sevřených v levé dlani a naopak.
9. Opláchnutí rukou vodou.
10. Důkladné osušení pomocí papírových ručníků.

Manipulace s prádlem

Výměnu lůžkovin provádíme nejméně jednou týdně, vždy po kontaminaci, po operacích, po převazu, po propuštění pacienta. Jednorázový materiál se používá na pokrytí vyšetřovacích stolů a lehátek všude tam, kde při vyšetření dochází ke kontaktu obnažené části těla s podložkou, po každém pacientovi je třeba tuto podložku vyměnit. Při manipulaci je nutné vědět, že každé použité prádlo je kontaminované a není přípustné, aby pacient pomáhal při manipulaci s ním. Ukládá se do transportních obalů a třídění se provádí bez zbytečného roztřepávání a je odváženo do prádelny každý den.

Stravování

Nemocniční stravovací provoz bývá zajišťován smluvně. Veškerá strava se připravuje centrálně a pro její přípravu platí stejné požadavky jako v jiných stravovacích provozech. Hotové pokrmy se transportují na

Manipulace s prádlem

Správné mytí rukou

lůžková oddělení a okamžitě podávají. Pro transport jsou vyčleněny vhodné dopravní prostředky. Přepavní prostory musí být udržovány v čistotě, pravidelně se čistí a dezinfikují. Po celou dobu přepravy a výdeje nesmí teplota pokrmů klesnout pod 65 °C.

Nozokomiální infekce

 Podrobnější informace naleznete na stránce Nozokomiální infekce.

Nemocniční (nozokomiální) infekce je definována, jako infekce vzniklá v souvislosti s interakcí se zdravotní péčí, která nebyla přítomna, ani nebyla v inkubační době na začátku této interakce. Interakcí se zdravotní péčí se rozumí poskytnutí nemocniční, ambulantní i následné péče. Představují významnou komplikaci zdravotní péče, která má negativní důsledky ve smyslu zvýšené nemocnosti, úmrtnosti a zvýšené náklady na péči. Negativně ovlivňují kvalitu života pacientů a výkonnost zdravotního systému. Je to významný indikátor kvality poskytované zdravotní péče.

Audit a jeho kritéria

- Hygiena rukou
- Dezinfekční program
- Uložení dezinfekčních přípravků
- Interval střídání dezinfekčních přípravků
- Dekontaminace nástrojů
- Uložení sterilního materiálu
- Zacházení s použitým prádlem
- Bariérové ošetření
- Likvidace odpadu

Zdroje

www.zdn.cz